

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1Svk/22/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5020200387
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Hatalová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:5020200387.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD., LL.M. a členov senátu JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD., LL.M. (sudkyňa spravodajkyňa) a JUDr. Mariána Fečíka v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): Združenie domových samospráv, o. z., so sídlom Rovniankova 1667/14, 851 02 Bratislava, IČO: 31 820 174, právne zastúpený: Tkáč & Partners, s.r.o., advokátske spoločstvo so sídlom Hrnčiarska 29, 040 01 Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 53 929 691, proti žalovanému: Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, referát starostlivosti o životné prostredie, so sídlom Vysokoškolákov 8556, 010 08 Žilina, IČO: 00 151 866, za účasti: 1/ SAMHWA TECH, s. r. o., so sídlom Jozefa Lettricha 2013/4, 039 01 Turčianske Teplice, IČO: 48 123 676, právne zastúpený: Advokátska kancelária Mestická, Slovíková, s.r.o., advokátske spoločstvo so sídlom Hviezdoslavova 6, 010 01 Žilina, IČO: 36 421 910, 2/ Mesto Turčianske Teplice, so sídlom Partizánska 413/1, 039 01 Turčianske Teplice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-ZA-OOP3-2020/026149-002 zo dňa 20. augusta 2020, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 30S/150/2020-315 zo dňa 11. januára 2023, takto

rozhodol:

- I. Návrh na prerušenie konania sa zamieťa.
- II. Kasačná sťažnosť sa zamieťa.
- III. Účastníkom konania sa nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. Priebeh administratívneho konania

1. Dňa 10.03.2020 predložila spoločnosť SAMHWA TECH, s. r. o. (ďalej aj „navrhovateľ“) Okresnému úradu Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej aj „prvostupňový správny orgán“) oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Skladová hala - SAMHWA“ - návrh na začatie zisťovacieho konania v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon EIA“). Účelom predloženého oznámenia o zmene činnosti bolo vybudovanie nového skladového priestoru o ploche 1.180 m² k už existujúcej výrobnjej hale a využitie uvoľneného priestoru vo výrobnjej hale pre procesy zvárania (osadenie 30 zväracích agregátov).

2. Na základe podanej žiadosti navrhovateľa bolo začaté správne konanie podľa § 18 ods. 2 písm. d) a § 29 ods. 1 písm. b) zákona EIA za účelom posudzovania predpokladaných vplyvov činností na životné prostredie. Prvostupňový správny orgán zároveň zverejnil informáciu pre verejnosť podľa § 24 ods. 1 zákona EIA, upovedomil Mesto Turčianske Teplice a dotknuté orgány o tom, že dňom doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti sa začalo zisťovacie konanie podľa zákona EIA a zároveň ich

informoval o tom, že na webovej stránke Ministerstva životného prostredia SR je zverejnené oznámenie o zmene navrhovanej činnosti.

3. Žalobca ako verejnosť prejavil v stanovenej lehote záujem na navrhovanej činnosti, pričom predložil vo veci aj písomné stanovisko s pripomienkami. Súčasne, pre prípad ak by správny orgán rozhodol, že zámer nebude posudzovaný podľa zákona EIA, žiadal zapracovať svoje pripomienky (ktoré boli v rozhodnutí žalovaného zhrnuté na strane 9 až 14).

4. Dňa 01.04.2020 prvostupňový správny orgán listom oznámil, že účastníci konania sa môžu oboznámiť s podkladmi na vydanie rozhodnutia a v súlade s § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Správny poriadok“) upovedomil účastníkov konania a zúčastnené osoby o možnosti nahliadnutia do spisového materiálu a vyjadrenia sa k podkladom rozhodnutia i k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie.

5. Prvostupňový správny orgán vydal dňa 15.04.2020 v predmetnej veci rozhodnutie č. OU-TR-OSZP-2020/000299-020 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým rozhodol podľa § 29 v spojení s § 18 ods. 2 písm. d) zákona EIA a Správneho poriadku tak, že zmena navrhovanej činnosti „Skladová hala SAMHWA“ v okrese Turčianske Teplice umiestnená na parc. č. C KN XXXX/XX, XXXX/XX, vypracovaná spracovateľom ENVICONSULT, s.r.o., sa nebude posudzovať podľa zákona EIA. Vzhľadom na charakter činnosti, informácie uvedené v oznámení a doručené stanoviská boli predmetným rozhodnutím uložené nasledovné taxatívne stanovené opatrenia, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyvy na životné prostredie a je potrebné ich rešpektovať:

a) Zabezpečiť dispozično - technicko - prevádzkové podmienky vo všetkých dotknutých priestoroch (novonavrhnutá skladová hala, existujúca výrobná hala,...) podľa súčasne platnej legislatívy (zákon č. 355/2007 Z. z., jeho vykonávacie predpisy, aproximačné nariadenia vlády),

b) Vzhľadom na skutočnosť, že v novovybudovanej skladovej hale vzniknú nové pracovné miesta, zabezpečiť v tejto hale optimálne pracovné podmienky (s ohľadom na klimatické podmienky, osvetlenie, vetranie a vykurovanie a vytvorenie sociálno -hygienického zázemia pre zamestnancov);

c) V existujúcej výrobnej hale (zvarovni) zabezpečiť dostatočné a účinné opatrenia na ochranu zdravia pracovníkov.

6. V odôvodnení prvostupňového rozhodnutia správny orgán dospel k záveru, že na základe preskúmania a zhodnotenia predloženého oznámenia o zmene činnosti, vyjadrení subjektov konania, zistenia stavu z hľadiska zhodnotenia celkovej úrovne ochrany životného prostredia, nie sú ohrozené ani neprimerane obmedzené práva a oprávnené záujmy subjektov konania a sú splnené podmienky podľa zákona a predpisov upravujúcich konania, ktoré boli súčasťou oznámenia o zmene činnosti. Prvostupňový správny orgán súčasne skonštatoval, že v rámci zisťovacieho konania nezistil žiadne skutočnosti, ktoré môžu byť v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu životného prostredia, alebo ktoré by v závažnej miere ohrozovali životné prostredie a zdravie obyvateľov, ktoré by bolo potrebné posudzovať podľa zákona EIA.

7. V procesnom postavení dotknutej verejnosti podal žalobca proti prvostupňovému rozhodnutiu odvolanie, o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím č. OU-ZA-OOP3-2020/026149-002 zo dňa 20.08.2020 (ďalej aj „preskúmané rozhodnutie“ alebo „rozhodnutie žalovaného“). Podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku odvolanie žalobcu zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Žalovaný mal za to, že rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu bolo vydané v súlade s právnymi predpismi, vychádzalo zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu, obsahovalo predpísané náležitosti a je vecne správne.

II. Konanie pred správnym súdom

8. Proti preskúmanému rozhodnutiu podal žalobca (všeobecnú) správnu žalobu na Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“ alebo „správny súd“), ktorou sa domáhal priznania odkladného účinku podanej správnej žalobe, preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného ako i prvostupňového rozhodnutia, ich zrušenia a vrátenia veci prvostupňovému správne mu orgánu na ďalšie konanie.

9. Z dôvodov bližšie špecifikovaných v odôvodnení uznesenia krajského súdu č. k. 30S/150/2020-88 zo dňa 01.10.2021 krajský súd návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe zamietol.

10. Krajský súd rozsudkom č. k. 30S/150/2020-315 zo dňa 11.01.2023 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) správnu žalobu žalobcu podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „SSP“) ako nedôvodnú zamietol. Zároveň rozhodol, že žalobcovi, žalovanému a ďalším účastníkom konania v rade 1/ a 2/ náhradu trov konania nepriznáva.

11. V odôvodnení napadnutého rozsudku správny súd poukázal na nekonkrétne argumenty a všeobecnosť správnej žaloby žalobcu (bez skutkovej a právnej argumentácie vzťahujúcej sa k preskúmanému konkrétnemu prípadu), pričom z nej vyabstrahované námietky vyhodnotil ako nedôvodné.

12. Správny súd mal za to, že z obsahu jednotlivých pripomienok, ktoré vzniesol v rámci zisťovacieho konania žalobca ako zainteresovaná verejnosť, skutočne nevyplývajú žiadne konkrétne negatívne vplyvy, ktoré by vznikli v procese navrhovanej činnosti, keďže žalobca v konaní neuviedol žiadne konkrétne dôvody, z ktorých by vyplývalo, že navrhovaná činnosť negatívne ovplyvní životné prostredie v danej lokalite. V tejto súvislosti správny súd poznamenal, že žalobca pri rozličných investičných zámeroch podáva námietky a žaloby, ktoré sú obsahovo obdobné, avšak nereagujúce na špecifiká jednotlivých investičných zámerov. Podľa krajského súdu sa zo strany žalobcu jedná o účelové konanie, ktorého cieľom nie je poukazovať na negatívne vplyvy na životné prostredie, ale jedná sa čisto o osobný zámer žalobcu, kde chýba akýkoľvek verejný záujem.

13. Vo vzťahu k námietke žalobcu týkajúcej sa nesprístupnenia verejných dokladov žalobcovi správny súd uviedol, že namietané porušenie zákonnosti zo strany správnych orgánov nezistil, keďže je zrejmé, že investičný zámer bol zverejnený na webovej stránke Okresného úradu Žilina, odboru starostlivosti o životné prostredie a navyše pred vydaním rozhodnutia prvostupňový správny orgán (listom) oznámil všetkým účastníkom konania, že sa môžu oboznámiť s podkladmi rozhodnutia v zmysle § 33 ods. 2 Správneho poriadku a majú možnosť pred vydaním rozhodnutia sa k týmto podkladom aj vyjadriť, prípadne navrhnúť ich doplnenie. Pokiaľ žalobca namietal, že mu zo strany prvostupňového správneho orgánu neboli zaslané požadované doklady zo spisu, tak krajský súd dal do pozornosti skutočnosť, že úlohou správneho orgánu nie je v tomto smere poskytovať zo spisu listiny, ktoré požaduje niektorý z účastníkov, keď táto možnosť účastníkovi vyplýva priamo zo zákona, ktorý môže v rámci celého konania nahliadnuť do spisu a tieto listinné dôkazy si môže zo spisu zabezpečiť osobne na svoje náklady.

14. Rovnako tak námietku nezverejnenia všetkých podkladov na webovej stránke správnych orgánov vyhodnotil správny súd ako nedôvodnú s tým, že uvedená povinnosť nevyplýva zo znenia zákona, pričom žalobcov právny názor v danej veci je príliš extenzívny a nemajúci oporu v platnej právnej úprave. Vo veci nezverejnenia podkladov správny súd vyhodnotil ako nedôvodnú aj námietku porušenia Aarhuského dohovoru.

15. Pokiaľ ide o námietku žalobcu týkajúcu sa neposkytnutia spisového materiálu v elektronickej podobe, krajský súd uviedol, že je na úvahe správneho orgánu či takýto postup zvolí a či zašle listiny na žiadosť účastníkovi konania elektronicke. Pokiaľ však zaujme k tejto otázke negatívne stanovisko, nejde o skutočnosť, ktorá by mala za následok nezákonnosť postupu správneho orgánu, pretože žalobca ako účastník konania si mal právo zabezpečiť tieto listiny aj iným spôsobom (osobnou návštevou, nahliadnutím do spisového materiálu a zabezpečením si kópií z tohto spisu). Pokiaľ sa žalobca v súvislosti s neposkytnutím spisového materiálu v elektronickej podobe odvoláva na Aarhuský dohovor, tak správny súd poznamenal, že cieľom tohto dohovoru je umožniť účastníkom za podmienok určených vnútroštátnym právom prístup k informáciám, avšak nie tým, že na požiadanie žalobcu bude správny orgán sprístupňovať a zasielať spisové materiály účastníkom konania. Uvedený dohovor apeluje na príslušné orgány umožniť účastníkom konania prístup do spisu, čo značí, že k porušeniu zákona a k porušeniu tohto dohovoru by došlo iba v prípade, ak by správny orgán akýmkoľvek spôsobom zamedzil účastníkovi konania prístup k spisu, nahliadnutie, zabezpečenie si fotokópie a pod. V danom prípade však táto skutočnosť zo strany správnych orgánov nebola zistená, a preto krajský súd považoval konanie a postup správnych orgánov za súladný s Aarhuským dohovorom.

16. Námietku nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí správnych orgánov v nadväznosti na nevyhodnotenie stanovísk podľa § 29 ods. 3 odkazujúceho na § 23 ods. 4 zákona EIA, vyhodnotil správny súd ako nedôvodnú, a to vzhľadom na skutočnosť, že správne orgány vyhodnotili tak žalobcove pripomienky ako i skutočnosti uvedené v odvolaní a riadne sa s nimi vysporiadali, pričom v rozhodnutí vyhodnotili aj návrhy na prijatie opatrení. Skutočnosť, že týmto pripomienkam nevyhoveli, resp. nezpracovali návrhy na prijatie opatrení, ktoré vyhodnotili ako nedôvodné, nie sú samy o sebe dôvodom na zrušenie rozhodnutia. Prvostupňové rozhodnutie ako aj rozhodnutie žalovaného podľa správneho súdu obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti, a to aj v súlade s § 29 ods. 3 a 13 zákona EIA, keď výrok rozhodnutia obsahuje podmienky eliminujúce alebo zmierňujúce negatívne vplyvy na životné prostredie. Správne orgány pritom navrhovateľovi jednoznačne určili podmienky, ktoré je povinný rešpektovať pri spracovaní ďalšieho stupňa dokumentácie stavby a v ďalšom procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov. Tieto podmienky sú jasne definované, pričom žalobca ako zainteresovaná verejnosť môže svojimi pripomienkami do týchto konaní vstupovať ako ďalší účastník konania.

17. Námietku porušenia ustanovení Aarhuského dohovoru z dôvodu neumožnenia žalobcovi zúčastniť sa konzultácií vyhodnotil správny súd taktiež ako nedôvodnú. Dôvodil, že konzultácie v zmysle § 63 zákona o EIA sú v dispozícii konajúceho správneho orgánu, ktorý v konkrétnom prípade na základe voľnej úvahy zväží vhodnosť ich vykonania. Z predmetného ustanovenia zákona EIA nevyplýva

povinnosť správneho orgánu vykonať konzultácie na žiadosť dotknutej verejnosti, ale právo dotknutej verejnosti zúčastniť sa konzultácií v prípade, že správny orgán rozhodne o ich vykonaní. Nariadenie konzultácií je na posúdení správneho orgánu, a to v prípade, že si to vyžaduje povaha veci a objasnenie určitých náležitostí, ktoré sú predmetom posudzovacej činnosti. V danom prípade správny orgán nepovažoval za potrebné takéto ústne pojednávanie uskutočniť, pretože vyhodnotil podklady zhromaždené v rámci vykonaného dokazovania za dostatočné a uzavrel, že na základe týchto podkladov bolo možné vydať rozhodnutie v merite veci.

18. Správny súd zastával názor, že žalovaný sa vysporiadal so všetkými námietkami, ktoré boli predmetom odvolania. Ako nepravdivé označil tvrdenie žalobcu, že žalovaný sa v odvolacom konaní zaoberal len opisom jednotlivých námietok bez toho, že by tieto námietky vyhodnotil. Podotkol, že táto skutočnosť je zrejmá z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia, kedy pri každej námietke je aj stanovisko odvolacieho orgánu. Námietku nepreskúmateľnosti rozhodnutí správnych orgánov pre ich nedostatočné odôvodnenie a absentujúcu správnu úvahu tak vyhodnotil správny súd ako nedôvodnú argumentujúc tým, že rozhodnutia správnych orgánov spĺňajú náležitosti rozhodnutia v zmysle Správneho poriadku.

19. Vo vzťahu k námietke spochybňujúcej procesný postup administratívneho konania správny súd uviedol, že hoci žalobca tvrdí, že sleduje ochranu práv verejnosti na priaznivé životné prostredie, jeho postup v dôsledku formalistických, nekonkrétnych a všeobecných námietok v zásade vyvoláva predĺženie konania a oddialenie meritórnych rozhodnutí, čo nemôže byť cieľom relevantnej právnej úpravy. Poskytnutie súdnej ochrany je namieste tam, kde správny súd zistí na základe žalobcom tvrdených skutkových a právnych dôvodov nežiaduci zásah do práva na priaznivé životné prostredie, negatívny vplyv predmetu posudzovaného zámeru (zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie) a nie tam, kde by k nemu mohlo len hypoteticky dôjsť.

20. Na námietky uplatnené až v replike žalobcu správny súd neprihliadal vzhľadom na § 183 SSP, v zmysle ktorého žalobca môže rozšíriť správnu žalobu alebo doplniť správnu žalobu o ďalší žalobný návrh alebo o ďalšie žalobné body len v lehote ustanovenej na podanie žaloby.

III. Argumentácia účastníkov konania v kasačnom konaní

21. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal žalobca (ďalej aj „sťažovateľ“) kasačnú sťažnosť z dôvodu, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP). Sťažnostným návrhom sa sťažovateľ domáhal, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil správne mu súdu na ďalšie konanie. Zároveň sťažovateľ žiadal, aby kasačný súd prerušil kasačné konanie a inicioval konanie o prejudiciálnej otázke pred Súdnym dvorom Európskej únie (ďalej aj „Súdny dvor EÚ“). Dôvodom žiadosti sťažovateľa o predloženie prejudiciálnej otázky malo byť zistenie súladu aplikácie práva v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie so zmluvami v zmysle čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Konkrétne zistenie a) či samotná podobnosť jednotlivých podaní a žalôb sťažovateľa sú zneužívaním práva, ktoré priznáva verejnosti smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (ďalej aj „Smernica EIA“); b) či výklad práva, ktorý aplikujú správne orgány vo vzťahu k podaniu odôvodneného stanoviska, sú v súlade so Smernicou EIA; c) či výklad práva, ktorý aplikujú správne orgány vo vzťahu ku konzultáciám, sú v súlade so Smernicou EIA; d) či výklad práva, ktorý nepreferuje dosiahnutie zmiery v rámci konania o posudzovaní vplyvov, je v súlade so Smernicou EIA.

22. V pomerne rozsiahlej kasačnej sťažnosti sťažovateľ podrobne popísal svoje pôsobenie ako občianskeho združenia vo sfére ochrany verejného záujmu v oblasti životného prostredia a výhrady voči (údajnej) anti-diskriminačnej kampani zo strany bývalého ministra hospodárstva SR. Extenzívne sa zaoberal i výkladom príslušných právnych predpisov týkajúcich sa práva na priaznivé životné prostredie, resp. práva verejnosti na účasť v konaní ako i potrebou eurokonformného výkladu práva v danej oblasti tak, aby bola zabezpečená čo najvyššia možná miera účasti verejnosti vo veciach týkajúcich sa životného prostredia. V rámci vymedzeného sťažnostného dôvodu sťažovateľ uviedol najmä tieto sťažnostné body:

- správny súd svojou rozhodovacou činnosťou prenáša na sťažovateľa nedostatky rozhodovacej činnosti na strane štátu. Rozhodnutia správnych orgánov sú nepreskúmateľné a nepochopiteľné do takej miery, že sťažovateľ mohol v správnej žalobe použiť iba tie argumenty, ktoré uviedol. V tomto bode tiež podotkol, že rozhodnutie správneho orgánu má byť presvedčivé a spĺňať požiadavky kladené § 64 zákona EIA, § 46 a § 47 ods. 3 Správneho poriadku;
- krajský súd svojou rozhodovacou praxou sťažovateľovi zabraňuje prístupu k spravodlivosti nielen v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale aj v zmysle čl. 9 Aarhuského dohovoru;
- správna žaloba sťažovateľa je priamo naviazaná na verejné záujmy životného prostredia a táto naviazanosť spôsobuje určitú uniformnosť a formalizmus správnych žalôb vo veciach životného

prostredia. Žiaden vnútroštátny predpis, Smernica EIA alebo Aarhuský dohovor neustanovuje povinnosť mať pripomienky konkrétne k predloženému zámeru alebo zmene zámeru;

- správny súd nesprávne právne posúdil aplikáciu § 29 ods. 13 zákona EIA. Namiesto posúdenia zákonnosti rozhodnutia žalovaného hľadal len spôsoby ako správnej žalobe nevyhovieť. Sťažovateľ namietal nepresvedčivosť rozhodnutí správnych orgánov, nakoľko správne orgány neuviedli, ktoré kritériá podľa prílohy č. 10 zákona EIA boli základom výroku o ďalšom neposudzovaní, ktorý je v zmysle § 29 ods. 3 zákona EIA jadrom rozhodnutia zo zisťovacieho konania a zároveň správne orgány nezdôvodnili (ne)akceptáciu zmierňujúcich opatrení uvedených a navrhovaných sťažovateľom. Každé jedno opatrenie navrhované sťažovateľom bolo dostatočne určité, konkrétne a bolo z neho zrejmé, aký cieľ sa ním sleduje;

- správny súd nesprávne právne posúdil zverejnenie všetkých informácií na webových stránkach s tým, že je možné oboznámiť sa s podkladmi spisu prostredníctvom nazretia. Správne orgány konali v rozpore s § 24 ods. 1 písm. i) zákona EIA a nevykladali ho eurokonformným spôsobom a rovnako nesprávne právne posúdil túto skutočnosť aj správny súd. Právnu normu podľa § 24 ods. 1 písm. i) zákona EIA je potrebné vykladať tak, že príslušný správny orgán má povinnosť zverejniť všetky informácie dôležité pre vydanie akéhokoľvek rozhodnutia podľa zákona EIA. To, čo sú dôležité informácie pre rozhodnutie, je nutné vykladať podľa § 29 ods. 3 zákona EIA, t. j. na základe čoho sa rozhodnutie správneho orgánu zakladá, a to sú okrem samotného zámeru s prílohami aj vyjadrenia dotknutých orgánov, vyjadrenia verejnosti a doplňujúce informácie. Adresátom týchto informácií podľa § 24 ods. 1 písm. e) zákona EIA nie sú účastníci konania, ale najširšia verejnosť, preto tieto informácie nie je možné subsumovať pod Správny poriadok, ako to nesprávne urobil správny súd, ale ich treba vykladať v súlade s cieľmi Smernice EIA;

- sťažovateľ v žalobe namietal aj nezvolanie konzultácii, a to napriek tomu, že verejnosť má na ich zvolanie počas celého konania nárok. Správny súd nesprávne konštatuje, že z ustanovenia § 63 zákona EIA nevyplýva povinnosť príslušného orgánu zabezpečiť konzultácie s povolujuúcim orgánom alebo schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou v každom konaní o posudzovaní navrhovaného zámeru. Nesprávne je tvrdenie správneho súdu, že ich (ne)vykonanie je v dispozícii správneho orgánu. Podľa sťažovateľa zvolanie konzultácií nie je možnosť, ale povinnosť, čo vyplýva z gramatického výkladu spojenia „orgán zabezpečí vykonanie konzultácií“;

- poukazujúc na rozhodnutia kasačného súdu (sp. zn. 1Sžk/8/2020 a 7Sžik/3/2017) podotkol, že len samotné naznačenie záverov o zneužívaní práva sťažovateľom bez ich dôkladnejšieho odôvodnenia robí rozhodnutia orgánov verejnej správy aj z tohto dôvodu nepreskúmateľným;

- správny súd nesprávne právne posúdil dostatočnosť odôvodnenia rozhodnutí správnych orgánov, najmä z dôvodu absencie aplikácie § 11 a 12 zákona o životnom prostredí vo vzťahu k zaťaženosti územia a jeho možného ďalšieho zaťaženia. Sťažovateľ mal za to, že odôvodnenie, v zmysle ktorého výsledky zisťovacieho konania síce nepoukázali na predpokladané prekročenie medzných hodnôt v oblasti životného prostredia, ale v ktorom zároveň východzia hodnota jednotlivých medzných hodnôt absentuje, je nedostatočné. Správny orgán nemôže konštatovať neprekročenie medzných hodnôt bez toho, aby tieto hodnoty boli v rozhodnutí uvedené. Takýmto postupom správny orgán spoľahlivo nezistil skutkový stav, a tým postupoval v rozpore s § 3 ods. 5 Správneho poriadku;

- správny súd sa nezaoberal tým, či postup správneho orgánu je v súlade s princípmi dobrej verejnej správy, ale skúmal činnosť sťažovateľa namiesto preskúmania zákonnosti rozhodnutí.

23. Žalovaný ani ďalší účastníci konania sa ku kasačnej sťažnosti sťažovateľa nevyjadrili.

IV. Právne posúdenie veci kasačným súdom

24. Prejednávaná vec bola dňa 12.05.2023 predložená Najvyššiemu správne súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší správny súd SR“), bola náhodným výberom technickými a programovými prostriedkami schválenými Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky pridelená na rozhodnutie senátu 1S a bola jej pridelená spisová značka 1Svk/22/2023.

25. Senát Najvyššieho správneho súdu SR ako súdu kasačného (ďalej aj „kasačný súd“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v medziach sťažnostných bodov [§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c), ods. 2 SSP], pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 SSP) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), vo veci v zmysle § 455 SSP nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyselne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľa je nedôvodná. Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu SR www.nssud.sk podľa § 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP.

26. Po preskúmaní napadnutého rozsudku a kasačnej sťažnosti, ako aj podkladového materiálu, kasačný súd dospel k záverom, ktoré odôvodňuje v nasledovnom texte.

V. Vybrané ustanovenia, z ktorých kasačný súd vychádzal

27. Podľa § 24 ods. 1 písm. i) zákona EIA: „Príslušný orgán informuje bezodkladne verejnosť na svojom webovom sídle, prípadne aj na svojej úradnej tabuli o iných informáciách dôležitých na vydanie záverečného stanoviska alebo povolenia.“

28. Podľa § 29 ods. 2 zákona EIA: „Príslušný orgán na základe zámeru alebo oznámenia o zmene navrhovanej činnosti vykoná zisťovacie konanie o posudzovaní navrhovanej činnosti k zámeru alebo k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti a rozhodne, či sa predmet zisťovacieho konania bude posudzovať podľa tohto zákona.“

29. Podľa § 29 ods. 3 zákona EIA: „Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods. 4.“

30. Podľa § 29 ods. 13 zákona EIA: „Výroková časť rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní, okrem náležitostí ustanovených všeobecným predpisom o správnom konaní, obsahuje určenie, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena má posudzovať podľa tohto zákona. Ak ide o rozhodnutie, v ktorom sa určilo, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena nepodlieha posudzovaniu podľa tohto zákona, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmiernujú vplyv na životné prostredie.“

31. Podľa § 63 ods. 1 zákona EIA: „Príslušný orgán pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov alebo navrhovaných činností alebo ich zmien zabezpečí vykonanie konzultácií s povolujúcim orgánom alebo schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov.“

32. Podľa § 23 ods. 1 Správneho poriadku: „Účastníci konania a ich zástupcovia a zúčastnené osoby majú právo nazerať do spisov, robiť si z nich výpisy, odpisy a dostať kópie spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní alebo dostať informáciu zo spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní iným spôsobom.“

VI. Posúdenie námietok kasačnej sťažnosti

33. Predmetom kasačného konania v danej veci bol napadnutý rozsudok, ktorým krajský súd zamietol žalobu žalobcu (sťažovateľa), ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov o tom, že zmena navrhovanej činnosti „Skladová hala SAMHWA“ sa nebude posudzovať podľa zákona EIA. Správne orgány dospeli k záveru, že v rámci zisťovacieho konania neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by mohli byť v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu životného prostredia alebo ktoré by v závažnej miere ohrozovali životné prostredie a zdravie obyvateľov, ktoré by bolo potrebné posudzovať podľa zákona EIA.

34. Kasačný súd v medziach kasačnej sťažnosti preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

35. Primárne považuje kasačný súd za potrebné uviesť, že hoci sťažovateľ podal extenzívnu kasačnú sťažnosť, jej obsah bol na mnohých miestach neurčitý a s prejednávanou vecou nesúvisiaci. Značná časť kasačnej sťažnosti sťažovateľa bola formulovaná vo všeobecnej rovine a spočívala len v popisnom uvedení postavenia, pôsobenia a cieľov sťažovateľa ako občianskeho združenia pôsobiaceho vo sfére ochrany verejného záujmu v oblasti životného prostredia a všeobecnom prezentovaní práva verejnosti na úplné informácie o životnom prostredí a práva na priaznivé životné prostredie, ako aj o údajnej antikampani vlády Slovenskej republiky proti sťažovateľovi, v dôsledku ktorej dochádza k nesprávnej aplikácii právnych predpisov upravujúcich ochranu životného prostredia orgánmi štátnej správy. Súvis týchto námietok uplatnených v kasačnej sťažnosti s prejednávanou vecou nebol zo strany sťažovateľa kvalifikovane špecifikovaný, a preto ich kasačný súd posúdil ako nedôvodné. V predmetnej veci bol pritom kasačný súd v zmysle § 453 ods. 1 a 2 SSP viazaný rozsahom kasačnej sťažnosti a sťažnostnými bodmi, keďže napadnutý rozsudok bol vydaný v konaní, v ktorom krajský súd bol viazaný žalobnými bodmi.

36. Ďalšie sťažnostné námietky, resp. návrhy uplatnené sťažovateľom zoradil kasačný súd pre prehľadnosť do nasledovných skupín:

i) nezákonnosť prvostupňového rozhodnutia pre absenciu správnej úvahy a určenia opatrení a podmienok vo vzťahu k ochrane životného prostredia vo výroku rozhodnutia;

ii) nezákonnosť postupu správneho orgánu z dôvodu nevykonania konzultácií podľa § 63 zákona EIA;

iii) nezákonnosť postupu správneho orgánu z dôvodu neposkytnutia kópií podkladov pre rozhodnutie sťažovateľovi;

iv) ostatné námietky;

v) návrh na iniciovanie konania o prejudiciálnej otázke.

Ad i) K námietke nezákonnosti prvostupňového rozhodnutia pre absenciu správnej úvahy a určenia opatrení a podmienok vo vzťahu k ochrane životného prostredia vo výroku rozhodnutia

37. Kasačný súd vyhodnotil námietku sťažovateľa týkajúcu sa absencie správnej úvahy vo vzťahu k ním predkladaným pripomienkam v prvostupňovom rozhodnutí ako nedôvodnú. Tvrdenie sťažovateľa je v priamom rozpore s obsahom prvostupňového rozhodnutia (najmä na str. 15 a 16), keďže prvostupňový správny orgán sa k jednotlivým pripomienkam sťažovateľa konkrétne vyjadril.

38. Kasačný súd nevzhladol ani dôvodnosť námietky absencie opatrení a podmienok vo vzťahu k ochrane životného prostredia vo výroku rozhodnutia. Podľa § 29 ods. 13 zákona EIA výrok rozhodnutia, ktorým sa určilo, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena nepodlieha posudzovaniu podľa tohto zákona, obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmiernujú vplyv na životné prostredie. Prvostupňový správny orgán rozhodol, že navrhovaná činnosť sa nebude posudzovať podľa zákona EIA a zároveň určil navrhovateľovi povinnosti (bližšie špecifikované v odseku 5 tohto rozsudku). Tvrdenie sťažovateľa, že výrok neobsahuje zákonom predpísané náležitosti, pretože neobsahuje opatrenia vo vzťahu k ochrane životného prostredia, je preto nepravdivý.

39. K otázke aplikácie ustanovenia § 29 ods. 13 zákona EIA a uvedenia opatrení vo výroku prvostupňového rozhodnutia kasačný súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 7Svk/19/2021 zo dňa 29.03.2023, podľa ktorého ustanovenie § 29 ods. 13 zákona EIA, ale ani iné ustanovenia zákona EIA, neurčujú, o aké podmienky má ísť a ich určenie je tak prenechané samotnému posudzujúcemu orgánu. Ide teda o jeden z prípadov, kedy zákon priznáva tomuto orgánu správne uváženie, ktoré správne súdy podľa § 27 ods. 2 SSP môžu preskúmať len do tej miery, či nevybočilo z medzí a hľadísk určených zákonom. Správny ani kasačný súd teda nemôžu hodnotiť samotné opatrenia, ale len to, či správna úvaha, ktorá viedla správny orgán k ich uloženiu, nevybočuje zo zákonných medzí. Osobitne kasačný súd cituje z bodu 12 tohto rozsudku, ktorý platí aj pre prejednanú vec: „Už správny súd uviedol, že pripomienky a vyjadrenia žalobcu uplatnené počas administratívneho konania boli veľmi všeobecné. Žalobca proti tomu namieta, že judikatúra mu nedáva právo navrhovať konkrétne opatrenia, ktoré sa majú uložiť navrhovateľovi navrhovanej činnosti. Tým si však nesprávne zamieňa otázku, či môže v administratívnom konaní navrhovať určité konkrétne opatrenia, s otázkou, či môže vznášať konkrétne námietky proti tomu, ako posudzujúci orgán o príslušných opatreniach rozhodol. Podľa kasačného súdu žalobca v prerokúvanej veci jednoznačne mohol [a v zmysle § 181 ods. 1 písm. e) SSP aj mal] predniesť konkrétne skutkové a právne dôvody, prečo mal žalovaný v preskúmanom rozhodnutí uložiť určité opatrenia a prečo ich neuložením prekročil hranice správneho uváženia. Faktom však je, že žalobca žiadne takéto konkrétne dôvody neuviedol, ale obmedzil sa len na všeobecne formulované námietky týkajúce sa prihliadania na jednotlivé zložky životného prostredia, prípadne určité opatrenia počas výstavby. Potom však správny súd nepochybil, ak na základe takto všeobecne formulovaných námietok dospel k záveru, že nemôže žalovanému vytknúť žiadne pochybenie pri aplikácii citovaných ustanovení (a nimi priznaného správneho uváženia).“ Kasačný súd ani v súdnej veci nevzhladol nijaké vybočenie zo zákonných medzí správnej úvahy a námietku sťažovateľa preto vyhodnotil ako nedôvodnú.

40. V tu prerokúvanej veci orgány verejnej správy dospeli k záveru, že nie sú ohrozené ani neprimerane obmedzené práva a oprávnené záujmy subjektov konania, pričom neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré môžu byť v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu životného prostredia alebo ktoré by v závažnej miere ohrozovali životné prostredie a zdravie obyvateľov. Vychádzali pritom zo zistenia, že v predmetnej veci sú splnené podmienky podľa príslušných predpisov, z oznámenia o zmene navrhovanej činnosti predloženého navrhovateľom, vyjadrení subjektov konania a zistenia stavu z hľadiska zhodnotenia celkovej úrovne ochrany životného prostredia. Pokiaľ teda sťažovateľ namieta nedostatočnosť uložených opatrení, kasačnému súdu nie je zrejmé, akými ďalšími opatreniami podľa § 29 ods. 13 zákona EIA by sa mali eliminovať alebo zmiernovať potencionálne vplyvy na životné prostredie (obdobne rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 2Svk/9/2022).

41. K namietanému nezohľadneniu prílohy č. 10 zákona EIA upravujúcou kritériá pre zisťovacie konanie kasačný súd uvádza, že z obsahu prvostupňového rozhodnutia a tiež rozhodnutia žalovaného vyplýva, že príslušné správne orgány vychádzajúce z odborných stanovísk príslušných dotknutých orgánov sa riadne zaoberali relevantnými kritériami plynúcimi z prílohy č. 10 zákona EIA, čo do posúdenia povahy a rozsahu navrhovanej činnosti, miesta vykonávania navrhovanej činnosti a významu a vlastností očakávaných vplyvov vrátane ich jednotlivých položiek. Kasačný súd má za preukázané, že príslušné dotknuté orgány vo svojich stanoviskách pripojili isté požiadavky, ktoré následne boli aj zo strany prvostupňového správneho orgánu v súlade s § 29 ods. 13 zákona EIA začlenené do prvostupňového rozhodnutia v podobe podmienok na eliminovanie alebo zmiernenie vplyvu zmeny navrhovanej činnosti

na životné prostredie. Na základe uvedeného hodnotí kasačný súd aj túto kasačnú námietku ako nedôvodnú.

42. Námietka, že správny súd nesprávne právne vyhodnotil námietku riadneho odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia je tiež nedôvodná, nakoľko správny súd v bode 56 napadnutého rozsudku uvádza svoju argumentáciu, podľa ktorej rozhodnutia správnych orgánov spĺňajú náležitosti v zmysle Správneho poriadku, a s ktorou sa kasačný súd plne stotožňuje.

Ad ii) K námietke nezákonnosti postupu správneho orgánu z dôvodu nevykonania konzultácií podľa § 63 zákona o EIA

43. Námietku nevykonania konzultácií podľa § 63 zákona EIA už skôr právne posúdil Najvyšší správny súd SR v rozsudku sp. zn. 6Svk/42/2022 zo dňa 29.06.2023 nasledovne: „K žalobcom namietanému nevykonaniu konzultácií podľa § 63 zákona č. 24/2006 Z. z. najvyšší správny súd uvádza, že z obsahu § 63 zákona č. 24/2006 Z. z. nevyplýva, že by sa konzultácie za každých okolností museli realizovať výslovne ústnou formou. Navyše z § 64 menovaného zákona vyplýva, že vo vzťahu k realizácii konzultácií nie je vylúčená pôsobnosť Správneho poriadku, teda ani § 21 o nariadení ústneho pojednávania. Toto ustanovenie ponecháva na posúdení správneho orgánu, aby ústne pojednávanie nariadil, ak to povaha veci vyžaduje. V nenariadení ústnej formy konzultácií najvyšší správny súd potom nevidel porušenie zákona č. 24/2006 Z. z. ani Správneho poriadku. Okrem uvedeného možno poukázať na skutočnosť, že samotný článok 6 ods. 7 Aarhuského dohovoru predpokladá, že účasť verejnosti na rozhodovaniach o vymedzených činnostiach môže byť realizovaná nielen výlučne formou ústnou (ústne konzultácie), ale aj formou písomnou, kedy výslovne ustanovuje, že: „Spôsoby účasti verejnosti umožnia verejnosti predložiť písomné alebo v prípade potreby na verejnom prerokovaní alebo preskúmaní so žiadateľom akékoľvek pripomienky, informácie, analýzy alebo názory, ktoré považuje za dôležité vo vzťahu k navrhovanej činnosti.“. Vzhľadom na uvedené, ako aj skutočnosť, že prvostupňový správny orgán listom z 20. januára 2020 žalobcu upovedomil o možnosti vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia v zmysle § 33 ods. 2 Správneho poriadku, žalobca ako dotknutá verejnosť túto možnosť využil a zaslal vyjadrenie k príslušnej navrhovanej zmene činnosti, rovnako sa správne orgány riadne vysporiadali so všetkými žalobcom uplatnenými námietkami, respektíve požiadavkami, nemožno sa stotožniť so záverom žalobcu, že v tomto prípade došlo k porušeniu práva účasti verejnosti na rozhodovaniach o vymedzených činnostiach. V tomto smere najvyšší správny súd odkazuje na závery iných senátov najvyššieho správneho súdu, ktoré vo vzťahu k námietke nevykonania konzultácií prijali rovnaký názor (napríklad rozsudok sp. zn. 4Svk/17/2021, prípadne sp. zn. 5Svk/40/2022).“ Kasačný súd sa stotožňuje s citovaným právnym posúdením a v celom rozsahu na ňom zotrváva s ohľadom na obdobnosť skutkového stavu (v prejednávacom prípade sťažovateľ ako dotknutá verejnosť obdobne podal stanovisko s pripomienkami k zmene navrhovanej činnosti, prvostupňový správny orgán upovedomil žalobcu o možnosti vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia v zmysle § 33 ods. 2 Správneho poriadku a pripomienkami žalobcu sa v odôvodnení rozhodnutia aj riadne zaoberal, vid' časť I. tohto rozsudku). Kasačná námietka sťažovateľa je preto nedôvodná.

44. V tejto súvislosti kasačný súd dodáva, že nárok na ústne konzultácie sťažovateľovi neprináleží ani z čl. 6 ods. 5 smernice o EIA, podľa ktorého: „Podrobné pravidlá pre informovanie verejnosti, napríklad vyvesením oznamov v určitom okruhu alebo zverejnením v miestnej tlači, a konzultácie s dotknutou verejnosťou, napríklad písomnými podaniami alebo prostredníctvom verejnej ankety, určia členské štáty. Členské štáty prijímajú potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby boli dôležité informácie dostupné pre verejnosť v elektronickej forme aspoň prostredníctvom centrálného portálu alebo ľahko dostupných prístupových bodov na príslušnej správnej úrovni.“

45. Sťažovateľ v súvislosti s nevykonaním konzultácií opakovane namietal absenciu eurokonformného výkladu vnútroštátneho práva, teda výkladu v súlade so znením a účelom normy práva EÚ. Sťažovateľ však nepoukázal na nijakú uplatniteľnú normu práva EÚ - v tomto prípade normu Smernice EIA, z ktorej by vyplývala povinnosť prvostupňového správneho orgánu zabezpečiť konzultácie v zisťovacom konaní a táto nevyplýva ani z jednotlivých bodov preambuly Smernice EIA. Naopak, kasačný súd v predchádzajúcom bode rozsudku poukázal na konkrétne ustanovenie Smernice EIA, týkajúce sa konzultácií v zisťovacom konaní, z ktorého povinnosť viesť konzultácie v zisťovacom konaní nevyplýva. Zároveň, porušenie jednotlivých bodov preambuly nemôže mať za následok nezákonnosť rozhodnutia, keďže pravidlá uvedené v preambule sú len výkladovými pravidlami, opisujúcimi účel smernice. Navyše, aj bod 29. preambuly Smernice EIA vyslovene ustanovuje, že sa nevyžadujú žiadne formálne konzultácie v štádiu zisťovacieho konania.

46. Sťažovateľ zdôrazňoval povinnosť uskutočniť konzultácie aj z dôvodu aplikácie Aarhuského dohovoru. Článok 4 Aarhuského dohovoru však v žiadnom zo svojich odsekov neupravuje právo na konzultácie v zisťovacom konaní, ani povinnosť prvostupňového orgánu takéto konzultácie (a už vôbec

nie v sťažovateľom požadovanej ústnej forme) zabezpečiť. Článok 4 Aarhuského dohovoru v skutočnosti pojednáva o prístupe k informáciám o životnom prostredí, ktoré je označované ako prvý pilier dohovoru a ktorý bol v slovenskom právnom poriadku premietnutý zákonom č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a zákonom č. 205/2004 Z. z. o zhromažďovaní, uchovávaní a šírení informácií o životnom prostredí a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Konkrétne citovaný článok ustanovuje povinnosť štátu, ktorý je stranou dohovoru, zabezpečiť, že orgány verejnej moci sprístupnia na základe žiadosti informácie o životnom prostredí. Je teda zrejmé, že ide o úpravu postupu pri podávaní žiadostí o informácie (podľa slovenského právneho poriadku upraveného zákonom č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám) a nie o právo či povinnosť zabezpečiť konzultácie v zisťovacom konaní podľa zákona o EIA. Aj táto sťažovateľova námietka bola preto vyhodnotená ako nedôvodná.

47. Vzhľadom na uvedené kasačný súd námietku nevykonania konzultácií vyhodnotil ako nedôvodnú, keďže postup správnych orgánov nebol rozporný ani s citovanými vnútroštátnymi predpismi ani Smernicou EIA či Aarhuským dohovorom.

Ad iv) K námietke nezákonnosti postupu prvostupňového orgánu z dôvodu neposkytnutia kópií podkladov pre rozhodnutie

48. Námietku nezaslania elektronickej kópie spisu na požiadanie sťažovateľa kasačný súd vyhodnotil ako nedôvodnú. V tomto ohľade sa plne stotožňuje s právnym posúdením správneho súdu, ktorý sa k uvedenej námietke vyjadril v bodoch 46 a 53 napadnutého rozsudku.

49. Kasačný súd pre úplnosť uvádza, že pri výklade ustanovenia § 23 ods. 1 Správneho poriadku je nutné rozlišovať i) právo nahliadnutia do spisu a pritom si z neho robiť výpisy, odpisy a dostať kópie spisov za prítomnosti administratívneho pracovníka správneho orgánu a ii) právo dostať informáciu zo spisov. Rozdielom teda je, že nazerať do spisov, robiť si výpisy, odpisy a kópie možno zásadne iba v prítomnosti zamestnanca správneho orgánu. Naproti tomu možnosť dostať informáciu zo spisu nie je podmienená fyzickým nahliadnutím do spisu, resp. v dnešnej dobe možným nahliadnutím do elektronickeho spisu. Rovnako k predmetnej otázke pristupuje odborná literatúra, v ktorej sa uvádza: „V ustanovení § 23 ods. 1 Správneho poriadku sa v súvislosti s nazeraním do spisu definuje aj právo účastníka konania, resp. zúčastnenej osoby „alebo dostať informáciu zo spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní iným spôsobom“. Zastávame názor, že dostať informáciu iným spôsobom predstavuje vo svojej podstate také úkony, pri ktorých sa účastník konania alebo zúčastnená osoba dostáva k skutočnostiam obsiahnutým v spise bez toho, aby do spisu priamo nahliadla.“ (POTÁŠCH, Peter, HAŠANOVÁ, Janka, VALLOVÁ, Jana, MILUČKÝ, Jozef, MEDŽOVÁ, Daniela. Správny poriadok. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 222.) Za takúto informáciu však je možné považovať napríklad informáciu o tom, či bolo do spisu niečo doručené, alebo inú čiastkovú informáciu, nie však zaslanie kópie celého spisu, resp. podkladov pre rozhodnutie.

50. Pokiaľ mal sťažovateľ záujem získať kópie všetkých podkladov pre rozhodnutie, mohol využiť svoje právo nahliadnuť do spisu pred správnym orgánom, robiť si zo spisu výpisy, odpisy, ako aj dostať kópie spisov a ich častí, čo nevyužil. Kasačný súd zároveň upozorňuje, že ani v prípade nahliadnutia do spisu nie je za každých okolností možné vyžadovať kópie v elektronickej podobe, ako žiadal sťažovateľ. Opäť je potrebné poukázať na odbornú literatúru, podľa ktorej: „Poskytnutie podkladov v elektronickej/digitalizovanej podobe podľa predchádzajúcej vety je opodstatnené najmä v prípadoch, ak spis, príp. jeho časť je už v čase požiadavky poskytnutia kópie v elektronickej, resp. digitalizovanej podobe. Máme za to, že od správnych orgánov nie je možné spravodlivo očakávať poskytnutie podkladov z administratívneho spisu v inej ako listinnej podobe, ak sa v takejto podobe už podklady a priori v spise nenachádzajú.“ (POTÁŠCH, Peter, HAŠANOVÁ, Janka, VALLOVÁ, Jana, MILUČKÝ, Jozef, MEDŽOVÁ, Daniela. Správny poriadok. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 222.)

51. Vzhľadom na vyššie uvedené a keďže sťažovateľ nevyužil svoje právo nahliadnuť do spisu, ale prvostupňový správny orgán len požiadal o zaslanie kópie spisu v elektronickej podobe, nie je možné konštatovať porušenie sťažovateľovho práva na oboznámenie sa s podkladmi, na základe ktorých bolo vydané prvostupňové rozhodnutie. Správny súd teda nevychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a kasačnú námietku je nutné vyhodnotiť ako nedôvodnú.

Ad iv) Ostatné námietky

52. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, ktorá sa týkala naznačovania zneužitia práva sťažovateľom zo strany správneho súdu resp. správnych orgánov, kasačný súd uvádza, že je nedôvodná. Otázka účelovosti konania sťažovateľa bola podľa kasačného súdu správnym súdom v napadnutom rozsudku spomenutá len okrajovo, vôbec nebola dôvodom či podkladom pre prijatie záverov správneho súdu a už vôbec nie záverov o zneužití práva sťažovateľom. V tomto bode považuje kasačný súd za potrebné upriamiť pozornosť na ten fakt, že správny súd rozhodnutie žalovaného riadne preskúmal, a to v súlade so žalobnými námietkami sťažovateľa, pričom preukázateľne neodmietol správnu žalobu postupom podľa § 98 ods. 1 písm. h) v spojení s § 28 a § 5 ods. 12 SSP z dôvodu, že táto má zjavne šikanózný

charakter, prípadne sa ňou sleduje zneužitie práva. V predmetnej veci správny súd žalobu sťažovateľa meritórne prejednal a ako nedôvodnú zamietol s tým, že dôvod zamietnutia správnej žaloby primárne spočíval vo vecnej neopodstatnenosti jednotlivých žalobných bodov sťažovateľa.

53. Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa porušenia § 24 ods. 1 zákona EIA spočívajúcej v tom, že v zisťovacom konaní neboli zverejnené stanoviská dotknutých orgánov či verejnosti, je potrebné uviesť, že daná námietka bola už vyhodnotená kasačným súdom ako nedôvodná v rozhodnutí sp. zn. 3Svk/4/2023 zo dňa 28.03.2024. Kasačný súd má zato, že jej vyhodnotenie je plne aplikovateľné na prejedávaný prípad, pričom potvrdzuje zákonnosť postupu prvostupňového orgánu a žalovaného v rámci správneho konania. Jej vyhodnotenie znie nasledovne: „Ak sťažovateľ v kasačnej sťažnosti namietal, že v zisťovacom konaní neboli zverejnené stanoviská dotknutých orgánov či verejnosti, aj túto námietku kasačný súd vyhodnotil ako nedôvodnú. V zmysle príslušných ustanovení § 24 ods. 1 zákona EIA príslušný orgán má povinnosť zverejniť informácie o navrhovanej činnosti alebo jej zmene (napr. kde možno získať informácie o zmene navrhovanej činnosti, o prístupe verejnosti) a podľa § 29 zákona EIA zverejňuje napr. oznámenie o zmene navrhovanej činnosti, kde možno do zámeru nahliadnúť či kedy k nemu možno zasielať pripomienky. Žiadne ustanovenie zákona EIA nestanovuje povinnosť príslušného orgánu zverejňovať stanoviská dotknutých orgánov, z toho dôvodu kasačný súd vyhodnotil postup príslušného orgánu za zákonný. Ak sťažovateľ odkazuje na ustanovenie § 24 ods. 1 písm. i/ zákona EIA, podľa ktorého príslušné správne orgány zverejňujú aj iné informácie dôležité na vydanie záverečného stanoviska alebo povolenia, toto ustanovenie je podľa kasačného súdu potrebné vykladať tak, že neupravuje povinnosť sprístupňovať iné dokumenty ako sú uvedené v danom ustanovení (tieto zákonodarcia presne určil), ale týka sa informácií nezachytených v dokumente. Navyše, ak toto ustanovenie odkazuje na „povolenie“, toto treba vykladať v súlade s definíciou tohto pojmu stanovenou v § 3 zákona EIA, pričom ide o rozhodnutie v nasledujúcom povoľovacom konaní a nie o rozhodnutie vydané v zisťovacom v konaní, ktoré je predmetom posudzovanej veci.“

54. Pokiaľ sťažovateľ namietal, že správny orgán je povinný zverejniť všetky informácie dôležité pre vydanie akéhokoľvek rozhodnutia podľa zákona EIA, teda okrem samotného zámeru s prílohami aj vyjadrenia dotknutých orgánov, vyjadrenia verejnosti a doplňujúce informácie, pretože iba takýmto spôsobom sa môže reálne skonzumovať právo na informácie zo strany najširšej verejnosti, v tomto smere kasačný súd uvádza, že § 24 ods. 1 zákona EIA jasne ustanovuje, aké skutočnosti zverejňuje príslušný orgán verejnosti na svojom webovom sídle, prípadne aj na svojej úradnej tabuli. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že tento postup bol plne dodržaný.

55. K odkazu sťažovateľa na § 11 a § 12 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí kasačný súd uvádza, že ide o novú námietku uplatnenú sťažovateľom až v kasačnom konaní, (v správnej žalobe sťažovateľ túto námietku neuplatnil), a preto na ňu kasačný súd neprihliadal (§ 439 ods. 3 písm. b/ a § 441 SSP). Pre úplnosť kasačný súd odkazuje sťažovateľa na odôvodnenie rozsudku Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 5Svk/30/2023 zo dňa 30.05.2024, ktoré je v tejto otázke aplikovateľné aj na prejedávanú vec.

56. Ako nedôvodnú vyhodnotil kasačný súd i tú námietku sťažovateľa, podľa ktorej napadnutý rozsudok správneho súdu je nepreskúmateľný. Podľa kasačného súdu správny súd v prejedávanej veci konal v medziach svojej právomoci, primerane rozumným spôsobom a v okolnostiach veci dajúc zreteľ na charakter súdneho prieskumného konania v rámci správneho súdnictva reflektoval na sťažovateľom vznesené tvrdenia, na prerokúvaný prípad aplikoval relevantné hmotnoprávne a procesnoprávne ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov a svoje rozhodnutie presvedčivo a náležite odôvodnil.

Ad v) K návrhu sťažovateľa na iniciovanie konania o prejudiciálnej otázke

57. K žiadosti sťažovateľa o iniciovanie konania pred Súdnym dvorom EÚ kasačný súd uvádza, že dôvod na postup podľa § 100 ods. 1 písm. c) SSP nevzhladol. Vo vzťahu k povinnosti predložiť prejudiciálnu otázku Najvyšší správny súd SR, vedomý si povinnosti plynúcej z článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 06.10.1982 vo veci 283/81, CILFIT, v ktorom Súdny dvor EÚ formuloval tri výnimky, kedy vnútroštátne súdy túto povinnosť nemajú, a to pokiaľ (i) položená otázka nie je relevantná (významná) pre riešenie daného sporu, (ii) odpoveď na otázku možno vyvodiť z existujúcej judikatúry Súdneho dvora EÚ (tzv. acte éclairé), alebo (iii) o správnom uplatnení práva EÚ neexistujú žiadne rozumné pochybnosti (tzv. acte clair). Súdny dvor EÚ nerozhoduje o skutkových otázkach prejedávaných v konaní o veci samej. V prejudiciálnom konaní sa nerieši konkrétny spor medzi stranami, ale jeho účelom je zaistenie správnej aplikácie práva EÚ súdom členského štátu. Kasačný súd konštatuje, že sťažovateľom navrhované prejudiciálne otázky boli nekonkrétne, keďže sťažovateľ nevysvetlil, ktoré normy európskeho práva majú byť objasnené a aplikované v danej veci. V tu prerokúvanej veci sťažovateľ opakovane namietal iba to, že vec má „európsky rozmer“ a že konkrétna aplikácia nie je v súlade s právom Európskej únie, pričom často

poukazoval na ustanovenia, z ktorých nevyplývalo to, čo tvrdil. Sťažovateľ nekonkretizoval, na výklad akých ustanovení by sa mal kasačný súd na Súdnom dvore EÚ dopytovať, formuloval len štyri veľmi všeobecné otázky. Prvá sťažovateľom formulovaná otázka (zneužitie práva) nemá zásadný prínos k prejednávanej veci, keďže správny súd správnu žalobu meritórne prejednal. Vo vzťahu k druhej otázke - ústnym konzultáciám (ktorých opodstatnenosť sťažovateľ žiadnym spôsobom bližšie neodôvodnil) kasačný súd jasne vyjadril svoj konštantný právny názor bez potreby predloženia prejudiciálnej otázky v tomto smere. Tretiu a štvrtú formulovanú otázku kasačný súd hodnotí ako všeobecnú, nemajúcu zásadný význam pre rozhodnutie vo veci samej. Za týchto okolností kasačný súd dospel k záveru, že nie je povinný iniciovať konanie pred Súdny dvorom EÚ v režime článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a návrh sťažovateľa na prerušenie konania podľa § 25 SSP v spojení s § 162 ods. 3 CSP zamietol.

VII. Záver

58. Sumarizujúc vyššie uvedené skutočnosti dospel kasačný súd k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľa je nedôvodná, a preto ju podľa § 461 SSP zamietol.

59. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP. Sťažovateľ (žalobca) v kasačnom konaní úspech nemal, pričom žalovanému náhrada trov kasačného konania prislúcha len v prípade, ak to možno spravodlivo požadovať a po splnení zákonom stanovených podmienok len výnimočne (§ 168 SSP), ktoré v danom prípade nenastali. Ďalším účastníkom konania kasačný súd náhradu trov kasačného konania podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 169 SSP nepriznal, nakoľko im v kasačnom konaní nebola uložená povinnosť, s plnením ktorej by im trovy kasačného konania vznikli, pričom nevzhliadol dôvody osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania. Na základe uvedeného kasačný súd rozhodol tak, že účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

60. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (§ 463 SSP v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.